३.८.२३

मराठी

वेदांत

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ७३४ वेष्टन ६९ [३१७]

ग्रंथ नाम गीता-राम.

विषय म. वेदांत.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(1)

रामगीता

से॥६२॥ तथापि येथ देहसंबंध असे॥ परि चवाचा संकेतिं
प्रवेश॥ केवळि प्रवेशु कैसेनि असे॥ वाचा प्रवेशे दोषि विशेषिं
जाण॥६३॥ ययांचौ वेगळें श्रीरघुनाथा॥ वाचा न प्रवर्ते॥ स
र्वथा॥ बाह्लें तवं जाति गुणादिकीं वार्ता॥ नाहिं कथा संबंधु
क्रियेची॥६४॥ अथवा नाहिं नाम संकेत॥ वाचा कैची प्रवर्त
तु तेथ॥ तें निर्गुण निस्यानंद॥ तरी स्वयें प्रकाशु न रच प्रका
से॥६५॥ ऐसें जें सच्चिन्मात्र जाण॥ दोन्हि पदें बोलतां आनंदघ
न॥ न बोलतांचि असे स्वयें जाण॥ न संडि येकपणसणी भि
यां॥६६॥ अगा सन्ना तेथ अंज्ञान असे॥ ज्ञान तेथ आनंदघा

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(२)

से॥ आनंदतेभसचाकूवानअसे॥ सामरस्यें निन्हिंपदें॥ ६७॥
पा॥ ताभीसच्चिन्मात्रजेंअसतकेवळ॥ तत्पर असतां सर्वकाळ॥
नि॰ सर्वथा नबाधीभवजाळ॥ निस्सर्भव्यरचये चि॥ ६८॥ अगास्त
च्चि स्पद कवावया॥ हेव्याख्यानकेले गा रघुराया॥ याला
निद गिअसतपर होउनियां॥ राहेंयांनित्यानंदें॥ ६९॥ ग्रंथाचें हृद
येनकाढितां॥ वरिवरी कां जेंव्याख्यानकथा॥ तेकाळकें
मणुकपरिसज्ञानश्रोतां॥ विश्रांति नतवतानपाविजे॥ ७०॥
आवाळगोपाळसमजति॥ परिचतुरश्रोत्यांचीधायमति॥ ॥२९॥
॥२९॥ तैसेंव्याख्यानकेंयांसंतिं॥ निवति चित्तिंसाधुश्रोते॥ ७१॥ आ
णि आपणतोंहेंचिकरावें॥ साधुचेंहृदयतोंपवावें॥ तेसाचें

(2A)

धुसंतोषलियांस्वभावें ॥ इर्णत्विफावे आपणासीचि ॥ ७२ ॥
अगा साधुसन्मुख जालियां ॥ कार्यसिद्धि होये आपणि
यां ॥ साधु विमुख ते जाय वायां ॥ कष्टके लियाकल्पकोटि ॥ ७३ ॥
ह्मणौनि आधिं हेंचि केलें ॥ संतांसि मानते सें दाखविलें ॥
दाखविनतां मानभलें ॥ येरां न केव्हे ह्मणौनि उबगा ॥ ७४ ॥
तेयत्यातें पाल्हाव्हे ह्मणति ॥ येरां नकव्हे ग्रंथोक्ति ॥
सो साधुजन नौ निवर्ति ॥ ग्रंथव्यक्ति तयालागि ॥ ७५ ॥ प
रि इतरांसि हि करूं विनमन ॥ यथामति कीजेल व्याख्या
न ॥ श्रोतां देउनि अवधान ॥ ग्रंथानुसंधान परियेसा ॥ ७६ ॥

Joint property of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(3)

वशिष्ट ह्मणति रघुनाथा। पुनरपि निदिध्यासनाची कथा।
उपाय दुसरा याहि परता। सांगों तत्वता आयिक॥७॥ श्लो
क॥ ॥ अजाग्र स्वप्न निद्र स्वयं प्रे रूपं सनातनं॥ सचेत
नं विशुद्धं च तन्मयः सर्वदा भव॥७॥ टीका॥ ॥ अगा ब्रह्म
एक दुजे असे। त्या ना नाना करणि साहसे॥ जाणावें=
मानिसी ऐसें मनाशि नव्हे तैसें रघुराया॥७॥ तो अगा ब्रह्म
तें स्वप्न तुंचि असशि। त्या आपणा पाव वया आनंदराशि
॥३०॥ साहको सोस याक शिशि॥ सिद्ध असशि तुं ज्ञानुंची॥७॥ ॥३०॥
ग्रशि तैंचि तु ज्ञें स्वरूप तें कैसें॥ आयिक रघुनाथा सावकाशें। ५

The Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project

(3A)

तरि जागृति स्वप्न सुषुप्ति वर्तें। तेंचि जैसें स्वरूप तुझें॥८०॥ अ
गा अवस्थात्रयाहुनि वेगळ्या। अवस्थात्रयांचा साक्षी के
वळा। तेंचि तुझें स्वरूप निर्मळा। निश्चित निखिल सनातन॥८१॥
नाहीं अवस्थात्रयांतें जाणतें। तिन्ही अभिमानी अहाति
अधिष्ठीतें। विश्व तैजस प्राज्ञ म्हणतें। अभिमानि यानें जाण
तसा॥८२॥ हें तुरीयभाव बोलिजति। अवस्थांतें अभिमानी
जाणति। परि ते एकीतेंचि प्रकाशिति। तुजिनें णति अस
र्वज्ञपणें॥८३॥ अहो स्वप्नस्वरूपेंचें ज्ञान। सर्वथा विश्व नेणे जा
ण। तैजसा जागृतिचे अभान। नेणे अनुसंधान सुषुप्तिचें॥ ८४
प्राज्ञ नेणे स्वप्न जागृति। विश्व नेणे स्वप्न सुषुप्ति। तैजस नेणे जा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

गर सुषुप्ति । परस्परें तेणें ति अवस्थां तरें ॥ ८५ ॥ जो जे अवस्थेच
अभिमानी ॥ तो ति तेंचि प्रकाशी अवस्थेनि ॥ दुसरीचें ज्ञान तया
चेनि ॥ को दंडपाणि न करवे ॥ ८६ ॥ हा जागृतें येकी तेंचि प्रकाशि
परि आपनी स्विनें गेला स्येस्वा ॥ ना इतरांहि अवस्था स्वि ॥ नि
स्थये स्विनें नानु ॥ ८७ ॥ सां [illegible] अवस्थां तिहिंचें ज्ञान ॥ येकलें
येकरी आपण ॥ एक समाधीचें अनुसंधानें ॥ स्वयेचि हरणें
करीतसे ॥ ८८ ॥ भक्त नायेरु ना दीप पदार्थ ॥ हरिखें जाणत न कळे तो
हो नाह्मणतां ॥ ओतां जाणतो ह्मणतां तेथ ॥ दोन्हिं भास न परियें ॥३१॥
॥३१॥ सिं ॥ ८९ ॥ पदार्थ आणि पदार्थी तें जाणता ॥ दोहिं तें आपण
चि प्रकाशिता ॥ म्यां देखिलें ऐसें ह्मणता ॥ प्रकाशें देखना

(5A)

आपणासि ॥ २० ॥ अभिमान आणि प्रमाना ॥ यातेहिं साक्षी चप
काशि तोहि ह्मणौनि साक्षिनानुं रघुनाथा ॥ नित्य अनंतचिद्रूपनु
॥ २१ ॥ नित्य निरंतर स्नानन ॥ स्वप्रकाशाचेनन्यपन ॥ तन्मय
चि होयेनुं आपण ॥ सर्वदा पूर्ण रघुनाथा ॥ २२ ॥ जैसा वारूलाव्य
तुं आहासि ॥ तैसाचि असा आहासि निरिछि ॥ तुकेनि स्वच्छ स्वरु
पिंचि असासि ॥ सांगों व मासि आणि काहि ॥ २३ ॥ श्लोक ॥ मा
भवग्राह्यभावाभावा ग्राह्य न भावाभावा भावनामाग्रखिलं त्य
क्त्वा यन्मयस्तन्मयो भव ॥ ३ ॥ टीका ॥ ग्राह्य जे किंचर पदार्थ पदा
र्थ ॥ जे जे आपणासि दृश्यत्वें भासत ॥ तद्रूपन को हो अकस्मात ॥
आपणाव्यतिरिक्त ह्मणोनियां ॥ २४ ॥ देहादि दृश्याकारन कवेतामा ॥

Joint project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5)

ग्राहक अहंकारविशिष्टप्रमाता ॥ तद्रूप हि न व्होनियां तत्वता ॥ सां
डि कथा ग्राह्य ग्राहकाची ॥ १५ ॥ ययां वेगळा तु होऊन ॥ अखिलहि
भावना जाळूनियां कूनी ॥ स्वस्वरूपित मये राहोन ॥ सुखसंपन्न
असस सर्वदा ॥ १६ ॥ हेंचि ॥ निदिध्यासनाचे वर्म ॥ विजातीय सा
गें केवळ ब्रह्म ॥ आत्म अनिराहावे भि:सीम ॥ प्रपंचोपरम करूणि
या ॥ १७ ॥ तुझ्या पासि मन आणि मनाचे संकल्प ॥ निरंतर देहीं
असतां उमप ॥ ते सांडुनियां कैसें होउंचि रूप ॥ आपे आप अ
सावें ॥ १८ ॥ तरि अये विषयिं ॥ रघुनाथा ॥ साहसकासया ॥ १३२ ॥
॥ १३२ ॥ तुह्मीं मानिता ॥ अतिसुखकर हा उपाय करितो ॥ अभ्यास
कथा काय येथें ॥ १९ ॥ तो म्हि उपाय आतां सांगेंन तो ॥ आयिकावे

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5A)

कायकरूणियांमन ॥ अतिशयेंसुगमसोपान ॥ आधिककरवु
णरघुराया ॥ २००॥ ॥श्लोक॥ संकल्पेनैवसंकल्पंमनसैव
मनोमुने ॥ छित्वास्वात्मनितिष्ठत्वंकिमेतावतिदुष्करं ॥१॥
टीका ॥ अगाऐसासंदेहुजांचेनी ॥ स्वस्वरूपराहातांबहुसाकों
राछियेनी ॥ तेथसंकल्प [illegible] छिनी ॥ तेकाशीनप्रपंचाकार
॥ हा अंतरीचस्वस्वरूपराहोंप [illegible] नवसंकल्पहाउगलान्हा
ये ॥ बाहिरघालनिलनवकोहे ॥ कोरसाहेविषयाकार ॥२॥
जरिसावधहेउनिआपन ॥ कीजेसंकल्पाचेंछेदन ॥ तवं
अंतरिंमु असेत्याचेंमन ॥ तेणेंसंकल्पनकोटिकरी ॥३॥ सं
लोनिनिर्विष्पासना ॥ सोनिर्विषयमन [illegible] णिसंकल्पअंतरी

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(6) प्रभूत ॥ हे असतां नके जे स्वरूप स्थ ॥ तेसें चि तुझें
मानिं ॥४॥ तरि याचा उपाये रघुपती ॥ अपूर्व सांगेन तुज
प्रति ॥ ते चि हृदु धरूणियां चित्ती ॥ करिं सुमति उपाय हा ॥ ॥५॥
तरि असत्संकल्प जो देहाकार ॥ त्यासि ब्रह्मास्मि संक
ल्पें चि करिं मार ॥ आणिक नाहिं उपायांतर ॥ संकल्पासि
ज्ञार जेणें होये ॥६॥ देहादि [illegible] विषयाकार संकल्प उठीं तें
याने कोण बाधिया बंधक [illegible] ॥ सापनां तरि ते आपटा आ
॥१३॥ टि ॥ ब्रह्मास्मि जग जे ठिवाचुनियां ॥७॥ विपरीत संकल्पा ॥१३॥
चा मारिता ॥ ब्रह्मास्मि संकल्पें भिण नाहिं न च ता ॥ याले
भि संकल्पें संकल्प सर्वथा ॥ पावावें आतां रामचंद्रा ॥

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(6A)

नाहो संकल्पा हि सरलिया वरि ।। परि मननों असे अंतरीं ।। न
रिस्याचि हि सांगोपरि ।। आणिक निर्धारि रघुपुंगवा ।। १९ ।। आ
णा संकल्प विकल्पात्मक मनना ।। जें किं कारि प्रपंचानुसंधाना ।।
देहादिक संसार भान ।। करि जाणतें अशुद्ध ।। २० ।। त्यासि शुद्ध
मनें करणिं ।। जें ब्रह्माकार होये इतर निरत्नानि ।। दोषदृष्ट्या प
रतवी विषयांपासुनि ।। तेचि भावेसें निःशुद्ध मन ।। २१ ।। तेणे
मनें करुणि श्रीरघुनाथा ।। अशुद्ध मन छेदावें सर्वथा ।।
निरंतर करावी ब्रह्माकारता ।। हेचि छेदकता त्याचि ।। २२ ।।
ये अहंदेहिं शुद्धि करणिं ।। मन संकल्प दोन्हिं छेदुनि ।। स्वरूप
ल्पि राहे निर्वाणि ।। कोदंडु परमानंदें ।। २३ ।। जो संकल्पते

(७) हरि शितळ होहें । कुठारें करणि छेदिजन आहे ॥ तैसें शुद्ध
संकल्प मनें करि होये ॥ दहन पाहे अशुद्धाचे ॥ १४ ॥ तैसे
रागद्वेषादिकिं पातलें । तें मन शुद्ध मनें पाहे जे छेदिलें ॥ जें
रागद्वेष सांगे निवालें । समसुख जालें आत्मया सि ॥ १५ ॥ अ
गा येदुकें साधन करावयां । दुष्कर काय जी रघुराया ॥
स्वस्वरूपि निश्च असावया । कारण या काये होतें ॥ १६ ॥ अ
गा जिथ परमानंद निरंतर । नाहिं दुःखाचा लेश कीर । तेंचि ॥ ७४ ॥
॥ ७४ ॥ आत्मस्वरूप निर्विकार । तदाकार राहे सदा ॥ १७ ॥ तेथ राहा
तां कोण दुःख असे । ऐसें विचारणि पाहे मानसें । हे सांडु

(7A)

निदेहाच्या अध्यासें ।। लोकपिसे हा हा नानिग ॥१०॥ सेवटिं दे
हतवं हा पुरुषनके ।। [illegible] पासि कार्यसंबंध आहे ।। आ
श्चर्य करुणिभिंदित आहे ।। कैसा पाहे हा देहा ॥१९॥ लोकपंच
केहें निरुपण ।। [illegible] करी देह निंदन ।। सामा आम्ही क द्वयें
देहव्याख्यान ।। भिन्नपण देह चेतन्या ॥२०॥ लोक त्रयें जे
नाचीनिंदा करी ।। आश्चर्य करितां नमाय अंतरिं ।। वास्ताव्य
स्वस्वरूपस्पर्जुनि भिकारि ।। देह परिसीच म्हणे गिना ॥२१॥ ऐ
सें पांचां श्लोकिं निरुपण ।। स्वयें करी [illegible]विशिष्टे आपण ।। सो
मारिव श्लोक द्वयें देहलक्षण ।। श्रोतां सावधान परिसिजे ॥२२॥
तें निरुपण आधि केलें यांचि साटिं ।। सुटे देह आसत्या

(४)

चीगाठी । देह निरसो उठाउठी । होये भेटी स्वस्वरूपा ॥ २३ ॥
तेंचि निरूपण आतां ॥ ये का ग परिसावें श्रोतां ॥ जें किं वसिष्ट
श्रीरघुनाथा ॥ लोभे तत्वता बोलिले ॥ २४ ॥ श्लोक ॥ १ ॥ कस्मा
द्यये जडोन्मुखे कोदेहो भावीत राघव ॥ यदर्थं सुखदुःखा
र्थाम वशः परिभूयते ॥ १ ॥ टीका ॥ अगा कोण हा तु जकार
वें ॥ देह जाला गा देहपणें ॥ देहचि सांगे न लक्षणें ॥ मग जाण
खुणे आपणासि ॥ २५ ॥ अगा हा देह तरि जड अतिं ॥ अप्रका
शपाषाण स्थिति ॥ जडतें अमुक्त सवा घिंचि ॥ सीताप ति जा ॥ ३५ ॥
॥ ३५ ॥ णतुं ॥ २६ ॥ जें अजड आणि स्वप्रकाश असे ॥ तेंचि मुक्त जा
ण सर्वांसि ॥ जडतें अमुक्त जाण ऐसें ॥ व मं विये तो आणावें ॥ २७ ॥

(8A)

आणि या देहाची परवश्यगति ॥ प्रारब्धाधीन वर्तसे सर्व ॥ जैसि ॥
खां बसुत्रिची जैसी मूर्ति ॥ सुत्रेव वर्तति तदधीन ॥ २० ॥ सुत्र
धाराचिया आणसुत्रें ॥ वर्तति खांबसुत्रिचि यैंत्रे ॥ तैसें देह
सुख दुःखें विचित्रें ॥ भोगी परतंत्रे प्रारब्धें करीं ॥ २१ ॥ ऐसा हा
देह कुश्चित जाण ॥ तोचि आपण म्हणविले कोण ॥ जो उन्मत्त सु
ख दुःखाचे भाजन ॥ परिणामि पूर्ण विकारवंत ॥ २२ ॥ आणि
काहि अपाउ नुज देहासि ॥ तो हस्तामोह हृषिकेशी ॥ एका हि साम्य
नुज देहासि ॥ ये केहि आम्हां ऐसेचि नाहि ॥ २३ ॥ देह आणि तो आपणें
सिं भिन्नता ॥ आसतें नेचे यया जाण ॥ मग करितां निदिध्यासन ॥
अति सोपान रघुराया ॥ २४ ॥ म्हणोनि आद्यिक देहाचे लक्ष

(१)

णा। हा तवं आत्मस्वरूपासि विलक्षणा। जाणतां चि पावे आप
आपणें॥ तें चि निरूपणें पारियेसिं॥३३॥ श्लोक॥ किं मांसरुधिरा
दीनि किं त्वं चैतन्यविग्रहः॥ विजानन्नपि देहेस्मिन्नात्मबु
द्धिं जहासि किं॥११॥ टीका॥ अगा देह तों जाण एवं भूत॥ मां
सरुधिरादि किं कश्चित॥ अस्थि चर्म मज्जा विष्ठा मूत्रें॥ हा
वरजंतपुयपंक॥३४॥ सर्वदा दुर्गंधिचें बिढार॥ अंतरिं क
मिजंत निरंतर॥ स्रवती नवही द्वारें दुर्धर॥ लुतिसुपुरसर्वं
हिंगावे॥३५॥ आणि हें षड्विकारांचें स्थान॥ जायते अस्ति ॥३६॥
विवर्धते जाण॥ विपरीणमते अपेक्षीयते रुण॥ साहावें मर
॥३६॥ ण विकारु ऐसा॥३६॥ यांचि लक्षणें हि उजगाविंग॥ मागां सांगित

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yeshwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. Joint project of the

(१A)

रिलगा रघुपति ॥३४॥ आतां निरूपितां पुनरुक्ति । विस्तार
अति ग्रंथासि होये ॥३५॥ आणि षडूर्मि हि महादारुणी
यिये देहि वर्तति श्रीरामा जाण ॥ क्षुधा तृषा शोक मोह नि-
क्षण । जरा मृत्यु जाण [illegible] ॥३६॥ हे ये कैक बोलती
रघुपति । चिक्रेसिस पात्र सर्वार्थीं । परिणामिं निं घन च्यर
गति । कुश्चित निश्चित पव[illegible] ॥३९॥ तरि ऐसा देहि हा कोणि-
कडे । आणि अविचारि चैतन्य कोणीकडे । दोहिंसी विचा-
रितां साम्य न घडे । पाहतां अपाडें क्षराक्षराचें ॥४०॥ ऐसा हा
आत्मा तूं ~~स~~ अक्षर अविनाशी । ज्ञानस्वरूप आनंदरा

(१०) द्धि॥ ऐसे असोनि यां देहासि। आत्मत्वें कैसी धरिसि बु
द्धि। ॥४१॥ अगा दोहीं सु अपाउ सर्वां परी। ऐसें जाणतां जा
णतां गा रावणारि। देहीं आत्मबुद्धि झाउ करि। लोकीं हें दु
रि टाकितनां॥४२॥ तुं जीह टाकितां कवणासां कडें। दोहीं तेज
णसि तों अपाडें। तुं अक्षर निर्विकार घउफुडें। पापासि पाउ पा
डें देह कैसा॥४३॥ देह परिणामि असंग। अक्षरा जडउ विका
री आणि नश्वर। ऐसे यासि आत्मा येकाकार। गा सविका ॥३७॥
॥३७॥ र केवि होये॥४४॥ अगा ऐस या देहाचां ठायीं। आत्मबु
द्धि टाकितां कठिण कायी। या लागि देहात्मबुद्धि याकुनि

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(10 fr)

पाहिं ॥ सर्वदा राहिं स्वस्वस्वरूपिं ॥ ४५ ॥ श्लोक ॥ रत्नावतें वदेवे
श: परमात्मावगम्यते ॥ काष्ठ लोष्ट समं चैन देहोयदवगम्य
ते ॥ १२ ॥ टीका ॥ आगाधिं नुकियाचिव मैकरूणि ॥ देवाचा
दिव पाविजे निर्वाणि ॥ तें हिं नमनुजं लागुनि कां मुकपणि
सांगेन ॥ ४६ ॥ जो सर्वांसि स्वप्रकाशु प्रकाशि ॥ त्यातें देवो स
णिजे ॥ आनंद राशि ॥ ईश्वरु उं प्रकाशु ॥ हिं प्रकाशि ॥ स
र्वस्वेंसिं सचारूपैं ॥ ४७ ॥ सादर [illegible] त्यातें पाविजे ॥ किं तेंचि
होउनि निश्चयें असिजे ॥ जरि हा देह काष्ठतुल्य देखिजे ॥ म
नतानें णिजे याचा ठायिं ॥ ४८ ॥ अथवा कीट लोष्टादि मेळा
नघ देखिजे हा समूळ ॥ त्याचा ठायिं अनासक्ति केवळ

नाहिं मोह जाळ जयापरि ॥४९॥ तैसा ये देहिं सर्व प्राउद्
(११) स ॥ परकीयत्वें देखे मिथ्याभास ॥ तरीच ब्रह्में सिर रहिवा
स ॥ साव कामु रस्तिभिन्न होये ॥ ॥५०॥ देहि ममता हट धरि
तां ॥ आत्मत्वें देहासिच मानितां ॥ कदा न घडे ॥ आत्मता ॥
न घडे सर्वथा ब्रह्मपणा ॥ ५१ ॥ देह परकीयत्वे अन्य देख
णें ॥ मिथ्याभूत मनें जाणणें ॥ तरिच ब्रह्म स्फुरण पावणें ॥
जाणये रघुवीर रघुनाथा ॥५२॥ श्लोक ॥ अहो नु चित्रं यदसत्
संब्रह्म न दिसे तं नु गा ॥ यदसत्स्वं मत्वि चार व्यंत सत्पारे ॥३५॥
॥३५॥ वल्ला ति ॥ १ ॥ टीका ॥ ॥ म्हणे आहा कटकटा बोखटें ॥ मं
अनांचे हस्य उफराटें ॥ जैसं स्वप्न ब्रह्मक दान विटे ॥ दिसे

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

प्रगटे सर्वांसि हि ॥ ५३ ॥ काळ त्रयीं जे अबाधित ॥ तेचि व
(11A) स्तु जाण पा त्रिसत्य ॥ तें चितें नित्यानंद भरित ॥ ब्रह्म सदोदित
अपरोक्ष जें ॥ ५४ ॥ अहो तयातें विसरोनि यां नर ॥ विस्मरें चि
वर्त्तति निरंतर ॥ आणि असत्य जें परोक्ष तत्पर ॥ जें किं हरि
र अविचारत्व ॥ ५५ ॥ तो येरी जरी रे ऐसें ॥ तयाचे व्याख्या
न तवं ऐसें ॥ अवयव गाळूनि आपैसे ॥ स्वयेंचि नाहो विशी
र्ण होउनि ॥ ५६ ॥ तंतुन पटु जैसा दृढ आनि ॥ स्वयेंचि त्याचे
तंतु विशीर्ण होति ॥ तंतु विशीर्णें पटु चा सांगि ॥ न फाउ तित
हिं फाटे ॥ ५७ ॥ नातरि वृक्ष फळ जैसें ॥ नारण्य अनिष्ट अ

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(12) से ॥ तें सत्य ये चि परिपाकपावो नि नावरो ॥ कोणिंहि नरस्पर्शे कुरं
पिनें ॥ ५७ ॥ जैसे सत्य ये चि जें विरूण होत नाही ॥ म्हणोनि गंधेकरूपि
जें युक्त ॥ मग सत्य ये चि असे नाश नाही ॥ उपचारि तरसहस्त्र
हिं ॥ ५८ ॥ तयाने शरीर रूपे सलक्षण ति आतादेह शब्दाचि
आधिकाधिस्थिति ॥ दुस्वे [illegible] त्यापे स्थादेह दुति ॥ ऐसें
बोलति शास्त्र युजे ॥ ६० ॥ आधिभूत अधिदेवक ध्यात्मिक
॥१२॥ ऐसे हे त्रिविधताप देख ॥ ये हि कारणि जाली सम्यक ॥ ॥१२॥
तया निष्टक देह स्थाणि ज ॥ ६१ ॥ आणि ज्याने आविद्यास
णिजे ॥ ये णें विद्यमान न कें सहजे ॥ आविद्या पासाव उत्पं

(12A)

निपाविजे ॥ अविद्याजाणिजे मूर्ति मंतहेचि ॥ ६२ ॥ ऐसें मिथ्यापरत कुश्चितनरारीरा ॥ त्यातें मीच ह्मणौनि वल्गति त्याचें भरण पोषण उपचार ॥ निरंतर करिति विश्व मेंग ॥ ६३ ॥ अगा हें तव विचित्र सर्वांमा तशरिरा ॥ स्पसुरवरूपवरू ते करिति दुरि ॥ अपरोक्षहा ध्य सर्वां परि ॥ आनंद लहरि स्वप्रकाशें ॥ ६४ ॥ अगा केवळ तें हाडांचि मोळिा ॥ रक्तमांसमज्जादिकांची पोटळिा ॥ आति मोहाची मोहकाजळिा ॥ दुर्गंधि भलिगोळही जेकिं ॥ ६५ ॥ ते आपणा देखतांचि नाशातान वाहद्वारिं लगति भिरपत ॥ तेसा देहरवैरें ते देखत ॥ मी ह्मण

त अभाग्यपणें ॥ ६६ ॥ धन्य त्याचि माता पिता ॥ धन्य विचार त्यां
(13) चा रघुनाथा ॥ ऐसे देखोनि देह मी ह्मणतां ॥ लाज सर्वथा
सेचि ना ॥ ६७ ॥ अहो स्वतःसिद्ध ब्रह्म आपण असतां ॥ लोकिं
लाजे मी ब्राह्मण ह्मणतां ॥ मज आजिका आहे ऐसे पुसो जातां ॥ ला
ज सर्वथा लोकां माजि ॥ ६८ ॥ अहो जेणें पुसे तेंचि न कळे ॥
हातीं वस्त्र आणि वरते डोळे [illegible] पाहे सभोंवते वेडावलें ॥ भ्रमे
न कळे सर्वथा ॥ ६९ ॥ तैसें मी ब्रह्म होय किं नव्हे ॥ ऐसें जेणें
करीं जना पुसों जायें ॥ तेंचि प्रकाशितें तया नेणवे ॥ का
॥४०॥ य बोलावें नवल त्याचें ॥ ७० ॥ अगा मुख्य अविचारिंच कुष्ट लाग ॥४०॥
ला ॥ तेणें मी ब्रह्म ह्मणतां लाजे लोकां लाग लोकीं ह्मणतां

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(13 P)

हिं वेडावला। लाजते वेळां पावउ ॥ ७१ ॥ उपस्थ कुष्टीनि
वेश्यासि विलासे धुरिरक्त जाति। उपस्थिं कुष्ट जाले जियेसि।
ते वेश्या वेश्यापणें लाजे मनोसि। विलास करितां मरणानि
धेसि। तैसें यासि जाले असे ॥ ७२ ॥ मुख्य तो आत्मविचा
र। तेथ असंदेहाचें कुष्ट भोरा। गले म्हणौनि तोगं वोर। ला
जे फार ब्रह्म म्हणतां ॥ ७३ ॥ ऐसें हे विचित्र वाटे भारि। सत्य
स्य प्रकाशावरुं करिति दुरि। असत्ये बांधति ममनोपुरि।
देहमीं मी आपणा म्हणे ॥ ७४ ॥ असो आणि काहि सांगो किति।
पयो जनाचि विपरीत गति। तें परम आश्चर्य जानकीप

the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

नी ॥ तुज प्रति सांगेन तो ॥ ५ ॥ श्लोक ॥ ॥ अन्यच्चित्रं यत्परमं
(14) ब्रह्मतद्दिस्मरनंतरणां ॥ यन्मे मेद मधिघोरव्यं नत्पुरः प्रवक्ष्या
म्यतेनम ॥ ५ ॥ टीका ॥ ॥ आणा मोटें हें आश्चर्य रमाकांता ॥ ये का
ग्र आयिक रघुनाथा ॥ जें परम सर्वांचें वास्तव्य नातां तें ब्र
ह्म अनंतांचि सरलें ॥ ६ ॥ आणा सकळांचें कारण भूत ता ॥४१॥
वास्तव्य आणि निजानंद भ[illegible]ग न या नेंचि अनविसरता
॥४१॥ कोटिकल्यां न उपजा न या ॥ ७ ॥ ऐसें विसरो णि गार घु पुनि
नश्वर देहा तें मीच ऐसें म्हणति ॥ आपण वास्तव्य ओहे तें ।
किति ॥ न व्हे नें धरिति कुश्चित देह ॥ ८ ॥ जें आणि देह संबंधि

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com